לה א ב מיני מינו מהלי

אה"ע סימן קמו סעיף ב: לש ג מיי' פ"ט מהל

שותפין הלכה א סמג עשין מח טוש"ע אה"ע סיי לו

סעיף א ב וטוש"ע ח"מ סימן

לג סעיף א: לג סעיף א: בו ד מיי שם הלכה ד סמג

:סעיף א

מא הו מיי׳ פט״ז מהל׳

מהלי מלוה הלכה ז סמג עשין

סעיף א ב וטוש"ע ח"מ סיי עא סעיף א וסעיף יו: מב ז מיי פט"ז מהלי

אה"ע שם סעיף ג ד וח"מ

שם סעיף יו:

שותפין הלכה ד סמג עשין מח ופב טוש"ע אה"ע

כי׳ לח סעיף ד:

בזב ה מייי

מח טוש"ע אה"ע סי

סב שיהה שיבוט סב

אישות הלכה יט ופט"ו

אישות הלכה כ מוש"נו

פ"ט מהלי

גירושין הלכה ג טוש"

פ"ט מהלי

פו:

מכין אותו עד שתצא נפשו: בעא מיניה

רמי בר חמא מרב חסדא הרי זה גיטיך

ולא תתגרשי בו אלא לאחר שלשים יום

א) לעיל פד: ופה.ז, ב) לעיל יו) נעיר פר. [פיג.], כ) נעיר פב. [ע"ש], ג) [לעיל עב. וש"נ], ד) [לקמן פח: ע"ש], כ) שבועות מת.. ו) ולעיל סי שפועות נחוג, ז) נעיינ פד:], ז) נב"ק כט:], ח) נ"י כ"י, ט) נ"ל בדרבנן, י) נפ"ט ה״הן,

> מוסף רש"י הובא בסוף המסכת.

תוספות רי"ד (המשך) חולק הרב בפסקיו בפ׳ אבות נזיקין ואומר אי לית לי׳ ללוה . ואים לי' מטלטלי מגרי' ווד ואיון ליי מטלטלי מגביי לי׳ מטלטלי ולא טרחי׳ לי׳ למכור מטלטלי ליתן לו זוזי אלא שמיז לו מטלטלי כנגד חובו) ודוקא במטלטלי הוא דאמר הכי דאי לא מזדבין . ליה הרא ממטי להו לדורחא דמי אבל בקרקע לא דאי ל״ל י. זרזי ולא מטלטלי וא"ל ארטא ל"א ללוה זבין קרקע דידך והב לי שמי שהוא דחוק . למכור הרהע אם לא יזלזל ה---הלכך אין כופין אותו למכור ולהפסיד כ״כ. אלא יורדים לנכסיו ושמין קרקע בדמי הלואה ויהבינן ליה למלוה ומסתלק בקרקע ומ״ה תמה ר״פ על ר״ח וא״ל בודאי הוא דבר זה ששמעתי דאמריתו משמי/ דרבא דכייפינן ללוה ואמרי/ ליה זיל זבין את והוא השיבו דל"א הכי שאין זה מן הדין שנכוף את הלוה למכור אלא ב״ד שמין לו קרקע למלוה ומסתלק בקרקע וזה המעשה ששמעת דהו״ל מעות והיה תולה ביד עובד כוכבים שהי׳ אומר של עורד כוכרים הם והוא הלוה אותם שישתכר בהן למחצה לשליש או לרביע ומ״ה כפוהו למכור קרקעו ולפרוע לו ולא גרסינן הוא עשה שלא כהוגן לפיכך עשו לו שלא . כהוגן דכהוגן וכדין עשו לו טהרי הי׳ לו זוזי והי׳ מבריחן מבע״ח ואי גרסי׳ לי׳ י״ל מבע״ח הי׳ גרסי׳ לי׳ י״ל שאותו העובד כוכבים כפר שאותו העובו כוכבים כפו ולקח מעותיו ע"פ שהודה ואמר כי הם של עובד כוכבים ונשאר עכשיו בלא שמפני שמתחלה עשה שלא כהוגן ותלה אותן ביד עובד ועכשיו שנשאר בלא זוזי עשו לו חכמים נמי שלא ויפרע למלוה. א"נ האי עשו לו שלא כהוגן לאו דוקא אלא ה"ק לי׳ מה שנראה לך שעשו לו שלא כהוגן מפוי שהיה לו מעוח ולעולח כדין וכהוגן עשו לו. א"ל ר"כ לר"פ לדידך דאמרת פריטה ר״ח מצוה אמר לא ובפ׳ שום היתומים אמר ר״פ פריעת ב״ח מצוה היא עליו דכתיב הן צדק הן שלך צדק ויתמי לאו בני מיעבד מצוה נינהו ואין נזקקין להן עד שיגדילו א"ל [תנינא] בד"א שלוקה מ' חסר א' כגון שאומרים לו עשה סוכה יאינו עושה עשה לולב ואינו עושה מכין אותו עד שתצא נפשו. וה"נ כייפי׳ ליה ללוה או שמינה אפוטרופוס ה"ז משביעה כ"ז שירצה רא"א

מכין אוחו. קודם שעבר על העשה ויש בידו לקיים: והלכה והניחחו כו'. ועודנו שם לחחר שלשים: והוח שלבורין. גבי מתניתין דקתני הקודם זכה אלמא רה"ר לא קני ליה לבעלים מידי אלא א"כ מגביהו הילכך לאחר שלשים לאו ברשותה הוא דליהוי גירושין חיילי: זידי

רה"ר. סמוך לכתלים שאין דרך בני אדם לעבור שם ולהתחכך בכותלים": בותבר' חנוונים. למכור יינו ופירותיו בחנות: משביעה. שלא עיכבה בידה כלום: אפוטרופיא. להכנים ולהוליא פירותיו ולשכור פועלים ולישה וליתן: במ' ע"י גלגול קחמר. דשמעיה לח"ק דאמר משביעה על האפטרופסות ולא על פילכה ועיסתה ואפילו ע"י גלגול שבועת אפטרופסות דכיון דשבועת אפטרופסות דרבנן יי [דהא לא קטען ליה תובע טענת ברי אלא רצוני שתשבע לי לא מגלגליו על ידהן שבועה אחריתי ואתא ר' אליעזר למימר היכא דהושיבה חנונית מיגו דמישתבעה אאפטרופסות משתבעה נמי על ידי גלגול על פילכה ועיסתה דמגלגליו ש מדרבנן: או לכסחלה קאמר. דאפי׳ לא מינה אפוטרופיא משביעה על פלכה שהרי אפוטרופסת היא: בכפיפה. בתוך קופה אחת: שפיר. דאמרה ליה הואיל ומשבעת לי על פילכי איני יכול לסבול קפדנותך: מאי נפקא לה מינה. הרי נתחייבת לו שבועה ומה יקשה לה גלגול זה אם לא עיכבה כלום: הואיל וקא דייקת בתראי. אינך אוהב ומאמין אותי ולא מלינא דאידור בהדך: הרי שלא פטר. שלא כתב לה נדר ושבועה אין לי עליך: נדר. שנודרת לו יאסרו עלי כל פירות שבעולם אם עיכבתי משלך כלום כדאמר במסכת גיטין (דף לד:) נמנעו מלהשביעה התקין ר"ג הזקן שתהא נודרת ליתומים כל מה שירצו וגובה כתובתה: בותבר' אינו יכול להשביעה. בגמ' מפרש מהי שבועה פטרה: אבל משביע הוא את יורשיה. אם גירשה ומתה ויורשיה תובעין הימנו כתובתה נשבעים שבועת יורשין המפורשת במסכת שבועות (דף מה.) שבועה שלא פקדתנו בשעת מיתה ולא אמרה לנו קודם לכן ולא מלאנו בין שטרותיה ששטר כתובתה פרוע: וחת הבחים ברשותה. אם מכרה כתובתה לאחרים ונתגרשה ומתה והלקוחות תובעין אותו נשבעין אף הן שבועת היורשיו: אבל יורשיו משביעיו אומה. אם נתאלמנה והיא או יורשיה נפרעין מן היתומים לריכים שבועה שהרי לא פטרן אלא ממנו אם תגבה כתובתה בחייו: לבחין ברשותי. אם אמכור נכסי ואת באה ליפרע מלקוחות: הלכה מקבר בעלה כו'. זו שפטרה בעלה מן השבועה והכי תני בהדיא בתוספתאי דאהך שפטרה קאי: לבית אביה. שלא נתעסקה שוב בנכסים: על העתיד לבח. על עסק שלחחר מיתה שלא עיכבה בידה כלום דהשתא נכסים דיתמי נינהו ולא מהניא בהו פטור דידיה: על שעבר. על עסק שבחיי בעלה: גמ" שבועה מאי עבידתה. איזו שבועה סתם שאשה חייבת לבעלה או ליורשיו דקתני דכי לא פטרה משביעה וכי פטרה אין משביעה: אינה מגורשת מדרב ושמואל. הרצה יש לתמוה היכי פשיט מדרב ושמואל דבעי למימר דלידי רה"ר כרה"ר והא רמי בר חמא גופיה מיבעי ליה בלידי רה״ר מכלל דבהניחתו ברה״ר פשיטא ליה דאינה מגורשת וי"ל דדייק מסיפא דמילתיה דמדקאמר דבסימטא

> מהנים מיהו לסיכם דחמרי מדמה נידי רה"ר לסימטא: **וצידי** רה"ר ברה"ר דמו. תימה דבריש אלו נערות (לעיל דף לא:) אמר דלענין מיקנא קני בצידי לה"ל: אדרבה מגורשת מדרב נחמו בו'. מדלא קאמר אדרנה מגורשת מדרב ושמואל גופייהו דאמרי בסימטא לא מהני תפיסה מכלל דפשיטא ליה דסימטא עדיפא לענין קנין טפי מלידי רה"ר אבל אגם ולידי רה"ר בעי לדמויי אהדדי אלמא לענין הנין סימטא עדיף מאגם וקשה לרשב"א ללעיל בשילהי החשה שנפלו (דף פב.) אמר רבי יוחנן האומר לחבירו משוך פרה זו ולא תיקני עד לאחר שלשים הנה אפילו עומדת באגם וא"כ כל שכן אם היא עומדת בסימטא והיכי אמר ר' יוחנן לעיל דתפיסה מהני בסימטא דר׳ יוחנן ור׳ שמעון בן לקיש דאמרי תרוייהו אפילו בסימטא:

> האומר לחבירו משוך פרה זו בו'. בדאמר לו מעכשיו מיירי כדאוקי לעיל בסוף האשה שנפלו (דף פב.) וגבי גט נמי לבעי רמי בר חמא איירי נמי בדאמר מעכשיו דאי לא אמר מעכשיו כיון דאין הגירושין אלא לאחר שלשים היה לריך שיהיה אז בחלירה וקשה דהיכי פשיט מדרב ושמואל דהתם מאי מעכשיו איכא וגראה דהכי פשיט כי היכי דהתם אע"ג דמן הדין דמשעת מיתת האב הנכסים בחזקת יתומים בכל מקום שהם אפ״ה אם הם ברשות הרבים לא קנו יתמי ה"נ היכא דאמר לה הרי זה גיטיך מעכשיו ולא תתגרשי בו עד לאחר שלשים דמן הדין יש לה לזכות בגט מיד לחחר ל' יום בכל מקום שהוח אפילו הכי ברה"ר אינה מגורשת: רבי אליעזר אומר על ידי גלגול.

> לא כפירוש שפירש הקונטרם דת"ק סבר דחין מגלגלין בשבועה דרבנן דהא בפ' כל הנשבעין (שבועות לף ממ:) מסקינן דמגלגלין בדרבנן וליכא מאן דפליג אלא טעמא דמ"ק דאמרה ליה כיון דדייקת כולי האי לא מלינא דאידור בהדך ירושלמי מאי טעמא דרבנן אם אתה אומר כן אין שלום בבית לעולם שברה כלים מאי את עביד לה כשומרת חנם או כשומרת שכר מסתברא אפילו כשומרת חנס אינה אם אין את אומר כן אין שלום בבית לעולם: בדר ושבועה אין לי עליך ועל יורשיך. בירושלמי מפרש כגון שנתן לה רשות לעשות יורשיה אפוטרופין ואת הבאים ברשותך לריך לפרש שאר בני אדם נכרים שעשאתן אפוטרופין מחמת שנתן לה רשות תימה אמאי נקט נדר דנדר לא שייך אלא באלמנה כדמוכח בהשולח (גיטין לד:) דתיקן ר"ג שתהא נודרת כו' ועליך לא שייך הלא בגרושה ויש לומר דהיידי דנקט בסמוך נדר גבי יורשין נקט נמי ברישה ומיהו בגמ׳ לה שייך לשנויי הכי דקתני בברייתא נדר ושבועה והתם לא מיירי ביורשים כלל:

לא מהני תפיסה מכלל דבלידי רה"ר

תוספות רי"ד

שמחלו או שנפרע ממנו הודם שמכרו ללוהח הו"ל מק"ט שמכר לו שטר בטל בחזקת שהוא קיים ואינו חייב לשלם לו אלא הדמים על מימרת הא דאמ׳ שמואל המוכר שטר חוב לחבירו איכא דליסבי׳ עצה. פי׳ דהאי דאמר מרימר מאן דדאין דינא דגרמי מגביי ביה כו' לא קאי אלא על המוכר עצמו שמחל אבל היורש שמחל פטור מלשלם אע״פ שגרם הפסד לחבירו) ומאן . דלא דאין דינא דגרמי מגבי ולא ואין דינא דגומי מגבי ביה דמי נייר בעלמא כלומר שלא מכר לו אלא הנייר וה״ה בידו. כפיא רפרם לר״א ואגבי׳ לי׳ כשורא לצלמי. פי׳ בא לדין לפני ר"א וסבבו רפרם בראיות עד שהסכים לו ר"א ודקדק בתשלומו שישלם לו הכל באשר ידקדק הלוקח לקנות קורה לצור בה צורות שבורר ישרה וחלקה. אמר אמימר משמיה דר"ח האי מאז כשמיה דד האי מאן דאיכא עליה כתובת אשה ובעל חוב וא״ל ארעא וא״ל זוזי ב״ח מסלקי׳ לי׳ בזוזי ואשה מסלקי׳ לה בארעא הא כדיניה והא כדיני׳. פי׳ שב״ח הלוה זוזי ע״ד שישלם נתנה כלום וכל הסמך שלה הוא על הקרקע ואי ליכא אלא חדא ארעא. פי׳ שלא ספיק לשניהם לב״ח יהבינן . ליה לאשה לא יהבינז לה יותר משהאיש רוצה לישא אשה רוצה להנשא וכגון שנכתבו ביום א' שאין אדם קדמה שאילו היו ב' ב"ח היו חולקים ועכשיו שהן אשה ור"ח ודחים האשה כתובה אבל אם קדמה האשה אפילו יום אחד היא קודמת לגבות. א״ל ר״פ לר״ח ודאי אמריתו משמיה דרבא האי מאן דמסקי ביה זוזי ואית מאן דמסקי ביה זוזי ואית ליה ארעא דא"ל זיל זבין והב לי' א"ל ההוא תולה מעותיו כיד עוכד כוכבים הוה הוא לו שלא כהוגן פי׳ והמזיק אין דינן שוה דלגבי מזיק כתיב ישיב לרבות שו״כ ככסף ואפי׳ סובין ואם רוצה לסלק את הניזק נמי בקרקע ב״ק או שו״כ או מיטב וכל מטלטלי מיטב נינהו דאי לא מזדבין הכא מזדבין במתא אחריתי אבל אי בעי לאגבויי

והלכה והניחתו בצידי רשות הרבים מהו אמר ליה אינה מגורשת מדרב ושמואל שצבורין שמואל דאמרי תרוייהו והוא שצבורין סדרב ושמואל ומונחין ברשות הרבים וצידי רשות הרבים כרשות הרבים דמו אדרבה מגורשת מדרב נחמן דאמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה האומר לחבירו משוך פרה זו ולא תהיף קנויה לך עד לאחר שלשים יום קנה ואפילו עומדת באגם מאי לאו היינו אגם והיינו צידי רשות הרבים לא אגם לחוד וצידי רשות הרבים לחוד איכא דאמרי אמר ליה מגורשת מדרב נחמן וצידי רשות הרבים כאגם דמי אדרבה אינה מגורשת מדרב ושמואל מאי לאו היינו רשות הרבים והיינו צידי רשות הרבים בלא רשות הרבים לחוד וצידי רשות הרבים לחוד: מתני' יהמושיב את אשתו חנוונית או שמינה אפומרופיא הרי זה משביעה כל זמן שירצה ר' אליעזר אומר אפילו על פילכה ועל עיםתה: גבו׳ איבעיא להו ר' אליעזר על ידי גלגול קאמר או לכתחלה קאמר ת"ש אמרו לו לרבי אליעזר יאין אדם דר עם נחש בכפיפה אי אמרת בשלמא לכתחלה שפיר אלא אי אמרת ע"י גלגול מאי נפקא לה מינה דאמרה ליה כיון דקדייקת בתראי כולי האי לא מצינא דארור בהרך ת"ש הרי שלא פטר את אשתו מן הנדר ומן השבועה והושיבה חנוונית או שמינה אפוטרופיא הרי זה משביעה כל זמן שירצה ילא הושיבה חנוונית ולא מינה אפוטרופיא אינו יכול להשביעה רבי אליעזר אומר אע"פ שלא הושיבה חנוונית ולא מינה אפוטרופיא הרי זה משביעה כל זמן שירצה שאין לך אשה שלא נעשית אפוטרופיא שעה אחת בחיי בעלה על פילכה ועל עיםתה אמרו לו אין אדם דר עם נחש בכפיפה שמע מינה לכתחלה שמע מינה: **בותבי'** מהכתב לה גדר ושבועה אין לי עליך אין יכול להשביעה יאבל משביע הוא את יורשיה ואת הבאים ברשותה ינדר ושבועה אין לי עליך ועל יורשיך ועל הבאים ברשותך אינו יכול להשביעה לא היא ולא יורשיה ולא את הבאים ברשותה יאבל יורשיו משביעין . אותה ואת יורשיה ואת הבאים ברשותה נדר ושבועה אין לי ולא ליורשי ולא לבאים ברשותי עליך ועל יורשיך ועל הבאים ברשותיך אינו יכול להשביעה לא הוא ולא יורשיו ולא הבאים ברשותו לא אותה ולא יורשיה ולא הבאים ברשותה "הלכה מקבר בעלה לבית אביה או שחזרה לבית חמיה ולא נעשית אפומרופיא אין היורשין משביעין אותה

אותה על העתיד לבא ואין משביעין אותה על מה שעבר: גמ' שבועה מאי עבידתה אמר רב יהודה אמר רב

ואם נעשית אפוטרופיא היורשין משביעין

ת״ק סבר אם הושיבה חנונית למכור יינו או פירותיו או שעשאה אפוטרופסות על נכסיו להשכיר פועלים ולפורען ולישא וליתן ממונו אז הוא . ישאי להשביעה כ״ז שירצה שלא גזלה ממנו כלום. ואע״פ שאינו טוען טענות ודאי שמא גולתני כדתנן בשבועות ואלו נשבעין שלא בטענה. השותפים והאריסין והאפוטרופין והאשה הנו"נ בתוך הבית. ואמר" התם מאי שלא בטענה. שלא בטענות ודאי אלא בט"ס אבל אם לא הושיבה חנונית ולא אפוטרופסות א"י יים והוא של א לא בספנה. באת בספנה באת המשומים ביים את המשומים המהוא מציי שלא גולתה ועל עיסתה להשביעה וריא סבר אעיים שלא נשאה אפוטרופיא הוא יכול להשביעה על פלכה שהוא מע"י שלא גולתה ועל עיסתה שהיא אופה לו הפת תניא הרי שלא פטר את אשתו מן הנדר ומן השבועה והושיבה תנונית או שמינה אפוטרופיא

קרקע יהיב לי׳ מיטב כי היכי דליקפרץ עלי׳ זבוני ואע״פ שיש זוזי למזיק יכול לסלקו או בקרקע או במטלטלין ולא . מצי ניזק למימר ליה זיל זבין את מטלטלי והב לי אלא מסלקו בכל מטלטלי דיהיב לי׳ אפילו . וטרח ומזבין להו אבל ב״ח שהלוהו זוזי אינו כן דעבד לוה לאיש מלוה ואם יש לו זוזי א״י לסלקו לא בקרקע ולא במטלטלי אלא בזווי ואם א"ל זווים ור"ל מטלטלין אין יכול להגבותו מטלטלים אלא אומר לו טרח את חבין דעבד לוה לאיש מלוה דדוקא גבי מזיק דלא שקיל מני׳ דמי אקיל רחמנא וכתב ישיב ודרשי׳ לרבות שו"כ ואפילו סובין אבל לוה דשקיל דמי ממלוה לא מקילינן גביה אלא אמרינן ליה טרח את זבין למטלטלין דידך והב ליה זווי דאיופך. (בזו הסברא